

Utdanningsdirektoratet foreslår å videreføre fraværsgrensen

Høringen om forslag til nye fraværsregler for videregående skole er avsluttet. De nesten 400 høringssvarene viser at det er vanskelig å finne fraværsregler som ivaretar alle hensyn. Utdanningsdirektoratet (Udir) anbefaler derfor å videreføre dagens fraværsgrense på 10 prosent, med mulighet til å unnta enkelte typer fravær. Samtidig mener Udir at flere innspill til fraværsreglene bør utredes nærmere.

PRESSEMELDING | SIST ENDRET: 30.05.2024

Udir har, på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet (KD), sendt ut forslag til nye fraværsregler for videregående opplæring på høring.

- I vårt forslag la vi vekt på hensynet til økt nærvær, mindre byråkrati og rettferdige regler for alle elevene. Kjernen i forslaget var at alt fravær skal telle. Høringen viser at det er stor uenighet om forslaget vårt, og at det er vanskelig å finne regler for fravær som ivaretar alle hensynene vi la til grunn, sier Morten Rosenkvist, direktør i Udir.

Høringssvarene er nå oppsummert og oversendt KD, sammen med direktoratets anbefalinger.

- Basert på høringen, anbefaler vi å videreføre dagens fraværsgrense på 10 prosent. Etter viktige innspill og bred støtte til enkeltdele i høringsrunden, konkluderer vi med at det bør utredes nærmere en egenmeldingsordning med kvote for helsefravær, en øvre grense for fravær som kan unntas, og om det bør forskriftsfestes en rutine for oppfølgingsamtale med elever med fravær, sier Morten Rosenkvist.

Udirs forslag legger vekt på nærvær, og at elevene skal være på skolen for å få god oppfølging både faglig og sosialt. Fraværsreglene skal ivareta dette. Samtidig er det viktig å følge opp de elevene som av ulike årsaker er mye borte. Evalueringer viser at dagens fraværsregler har redusert fraværet, men de har ikke fungert for elever i sårbare situasjoner.

- Hensynet til de mest sårbare elevene er viktig for oss, og de får ikke hjelpen de trenger gjennom fraværsreglene alene. Men endringene i ny opplæringslov om utvidet rett til videregående opplæring, og fylkeskommunens plikt til å følge opp fravær, kan bidra til økt nærvær og fullføring i videregående opplæring, sier Rosenkvist.

Skolene kan bruke støtte- og veiledningsressursene fra Udir i dette arbeidet. Direktoratet jobber også med nasjonale råd om fravær.

Utdanningsdirektoratet anbefaler at følgende utredes nærmere

Egenmeldingsordning med kvote for helsefravær

Udir anbefaler at det fortsatt bør være mulig å unnta visse typer fravær fra en fraværsgrense på 10 prosent, når fraværet kan dokumenteres.

Dokumentasjonskravet for helsefravær er problematisk både med tanke på fastlegenes situasjon og elevenes økonomi og livssituasjon. Derfor anbefaler Udir å utrede en ordning med egenmelding med kvote. Utredningen bør sees i sammenheng med regjeringens gjennomgang av fastlegeordningen.

Øvre grense for fravær som kan unntas

Med dagens regler kan elevene i teorien ha ubegrenset med fravær unntatt fraværsgrensen, så lenge fraværet dokumenteres. Udir mener det bør utredes om og eventuelt hvordan det kan settes en øvre grense for hvor mye fravær som bør kunne unntas under de ulike fraværsgrunnene. Det er en verdi at elever kan få førerkortet, er politisk aktive, driver med hjelpearbeid og idrett. Dette er likevel aktiviteter som foregår i skoletiden og som i stor grad er styrt av andre enn skolen. Det bør derfor utredes om noen av disse aktivitetene i skoletiden bør fases ut over tid.

Oppfølgingssamtale med elever med fravær

Det er viktig å følge opp elever i sårbare situasjoner, og mange høringsinstanser er positive til at elever med fravær blir fulgt opp med en oppfølgingssamtale. Udir mener utvidet rett til videregående opplæring og fylkeskommunens plikt til å følge opp fravær, vil kunne hjelpe disse elevene til økt nærvær og fullføring i videregående opplæring. En oppfølgingssamtale kan bidra til å understøtte dette.

Udir mener derfor det bør utredes nærmere om en oppfølgingssamtale bør reguleres i forskriften til opplæringsloven, eller om den bør sees i sammenheng med oppfølgingsplikten i ny opplæringslov, supplert med veiledning og støtte til denne. Dette bør også sees i sammenheng med direktoratets utredning om bekymringsfullt fravær.

Regler for føring av fravær på vitnemålet

Et flertall av høringsinstansene ønsker at fravær fortsatt skal føres på vitnemål og kompetansebevis. Det bør sees nærmere på innretningen av føringsreglene dersom fraværsgrensen skal utredes ytterligere.